

TWINNY Č. 6

OBOJAKÁ SPOLUHLÁSKA V

Výpravy za vybranými slovy

ZISTILI SME

že v týchto vybraných slovách po V sa vždy píše tvrdé y :

vy, vykať, vyknie, nevykať, **vy-** / **vý-** (predpona), **vysoký**,
výška, výšina, Vyšehrad, vyše, vysočina, prevyšovať,
vyvýšenina, vyšný, povyš, navyše, zvýšiť, zvyšný, zvyšok,
povýšiť, vyšší, najvyšší, **zvyk**, zvyčajný, nezvyčajný, návyk,
odvyknúť, zlozvyk, zvykať si, navykať, privykať, **vydra**,
vydria, vydriča, **vyžla**, vyžlia, výžľa, **výr**,
výskat', výskot, zvýsknuť, zavýskat', nevýskat', **vyt'**, zavýjať,
zavyť, **vyhňa**, Vyhne

NAVŠTÍVILI SME

- **výstavu** kníh v Dome kultúry v Ilave. Niektorí si aj **vybrali** a kúpili. Knihy boli **vystavené** pri príležitosti „Marca – Mesiaca knihy“. Bolo škoda **nevyužiť** **výhodné** zľavy. Za také **výborné** ceny boli všetky rýchlo **vypredané**. Moja kamarátka Klárka si tam kúpila knihu o zvieratách. Dozvedela sa veľa nového aj o **vydrách** a **výroch**.

Deniska Košťaliková

- boli sme na poľovníckej **výstave**. Videli sme tam **vypchatú vydru**, veveričku, malého diviaka aj sojku. Na **vysokých** paneloch boli **vyfotografované** zvieratá. Bolo tam veľa **vystaveného** parožia. Ukázali nám, ako sa vábi **vysoká** zver. Niektoré deti to skúšali, ale znelo to len ako také **zavýjanie**. Súčasťou **výstavy** bolo aj **vyhodnotenie** poľovníckych trofeí.

Maruška Čierniková

OBJAVILI SME

- kto je v našej triede **najvyšší**. V našej triede máme niekoľko **vysokých** detí – Barborku Bartekovú, Jakuba Slávika, Jakuba Matejku, Ad'a Staňa, Adama Vassa, Milanku Kučkovú, Samka Roháča. Chlapci sú **vyšší** ako dievčatá. **Najvyšší** z nich je Jakub Matejka, ktorý meria 150 cm. **Najvyššia** z dievčat je Barborka Barteková, ktorej **výška** je 144 cm. **Prevyšuje** aj niekoľko chlapcov – Samka Roháča, Mareka Tamajku, Ad'a Staňa. Byť **vysoký** je veľká výhoda. Môžeš:
  - sedieť v kine aj v zadnom rade, uvidíš bez problémov na plátno
  - ísť na tobogany a kolotoče určené len pre staršie deti
  - stať sa hráčom basketbalu
  - ísť do hlbšej vody, aj keď nevieš plávať
  - bicyklovať sa na bicykloch určených pre dospelých, dočiahneš na pedále
  - oberať zo zeme ovocie, ktoré rastie na horných konároch
  - poliať kvety na **vysokej** skrini alebo policičke
  - rýchlejšie bežať
  - stať sa manekýnkou alebo modelkou
  - nemusíš sedieť v aute v detskej autosedačke
  - do **vysokých** nezapárajú ostatné detiSo svojou **výškou** sú nespokojní:
  - Timo, lebo nemôže liezť na **vysoké** stromy a nedočiahne na zem v hlbkej vode
  - Maruška, lebo nemôže sama venčiť psa. Keby bola **vyššia**, mala by viac sily a pes by ju neľahal tam, kam chce on.
  - Nikolka a Timo, lebo sa boja, že ich „prerastú“ mladší súrodenci.

kolektívna práca

Vykopali sme **zvyšky** potravín, ktoré sme v októbri zakopali do zeme. Chceli sme zistiť, čo sa rozloží a čo nie. Aj keď sme **vyhĺbili** dosť veľkú jamu, nenašli sme všetko. Zistili sme, že **zvyšky** potravín / ohryzok, kôrka z chleba, šupky z banána, mandarínky / zhnili alebo sa stali potravou nejakých živočíchov. Kovový klinec zhrdzavel. Ostatné predmety / igelitové vrecko, sklená črepina... / zostali úplne nepoškodené. **Vyhľadali** sme na

internete, koľko rokov trvá, kým sa niektoré predmety rozložia v prírode úplne. Papieru to trvá niekoľko rokov, závisí to od jeho hrúbky a veľkosti. Kovové predmety sa rozkladajú 20 – 100 rokov, sklo 400 rokov a plast 500 rokov. Najdlhšie sa v prírode rozkladá polystyrén – až 1000 rokov!

Denis Šebík

Objavili sme, kedy si deti z našej triedy naposledy **zavýskali** od radosti:

- keď som dostala na Vianoce Barbie, keď som na jarmoku bola v noci na lodi, keď som dostala veľkého plyšového medveďa, keď som sa kúpala u susedov v bazéne, keď ma sestra hodila do hlbkej vody / Katka /
- na sánkovačke / Adam B. /
- keď mi mama povedala, že toto leto pôjdeme na dovolenku / Nikolka /
- keď som dostal novú hračku, keď sme išli do Dinoparku / Adam V. /
- keď sa mi narodila sestra, keď som bol na tobogane, keď som dostal Lego, keď som sa v počítačovej hre dostal do ďalšieho levelu / Maťko Š. /

- keď mi mama kúpila psa / Milanko /
- keď som v počítačovej hre **vyhral** v pretekoch áut / Timo /
- keď mi krstní rodičia nahráli kazetu o zvieratách / Jakub M. /
- keď som dostala zvieratká LITTLEST PET SHOP/ Romanka, Emmka, Maruška /
- keď som išiel s tatom na motorke, keď ma rodičia prihlásili na futbal, keď sme mali 19-dňové prázdniny / Samko /
- keď sa mi narodila sesternica, keď som **vyhral** 1. miesto v školskom kole recitačnej súťaže Rozprávkové vretienko / Ad'o /
- keď sme išli do Talianska / Jakub S. /
- keď som dostala rozprávku Doba ľadová a bielu koženú bundu z Anglicka / Barborka /
- keď boli zimné prázdniny / Miško, Denis /
- keď som sa dozvedela, že dostanem na 1. sv. prijímanie snowboard / Klárka /
- keď sme išli do Egypta / Deniska /
- keď mi dedko kúpil plyšáka, keď som mala tancovať na rodičovskej zábave / Maruška /
- keď sme **vyhrali** nad 3.A vo **vybíjanej** / Romanka /

Dozvedeli sme sa, aké rôzne **zvyky** dodržiavajú deti z našej triedy na Veľkú noc:

Na Zelený štvrtok urobí maminka jahňa s macesom. Prísny pôst, chodenie na krížovú cestu – to sú činnosti, ktoré **vykonávame** na Veľký piatok. Tento deň chodíme na veľkonočné obrady. Na Bielu sobotu pečieme koláče a maľujeme vajíčka. Na Veľkonočnú nedeľu chodíme na obrady. V pondelok chodí ocko s bratom na šibačku.

A v utorok sa už ide do školy a to sa vôbec neteším ani ja, ani môj brat Marek.

Barborka Barteková

Na Veľkú noc si upletiem korbáč, naučím sa vinš a idem šibať. Vždy dostanem nejaké vajíčka a sladkosti.

Adam Bukvay

Maľujeme veľkonočné vajíčka, chodíme zbierať bahniatka, do vázy natrháme zlatý dážď. Upečieme koláče, na stôl dáme veľkonočného barančeka a ideme do kostola. V pondelok čakáme kúpačov a viažeme im na korbáče stužky.

Klárka Palčeková

Pred Veľkou nocou sadíme pšenicu do plytkej misky. Potom pečieme veľkonočnú babu z ryže, žemle alebo zemiakov. Nikdy nezabudneme upiecť a ozdobiť veľkonočného barančeka.

Marek Tamajka

Na veľkonočné zvyky, ktoré doma dodržiavame, sa vždy teším. Tato vyfukuje vajíčka a spoločne ich **vyzdobíme**. Potom ideme na prechádzku k jazeru, natrháme vrbové prúty, z ktorých pletieme korbáče. Na Veľkonočnú nedeľu sa na obed stretne celá naša rodina-12 ľudí. V pondelok ráno si prichystáme vodu, voňavku, korbáče a ideme polievať tety, mamu, babku... Keď sa vrátíme z oblievačky, tešíme sa zo sladkostí. V pondelok poobede chodíme na **vychádzku** do Trenčianskych Teplíc. Večer zaspávame unavení.

Adamko Vass

Pred Veľkou nocou urobíme veľké jarné upratovanie. Potom **vyzdobíme** celý dom jarnými kvetinkami a bahniatkami. Do misiek nachystáme vajíčka pre šibačov. Ráno sa slávnostne oblečieme. Ako prvý nás **vyšibe** tatinko ešte v posteli. Vždy nám naleje vodu do ucha, keď ešte spíme. Dáme sušiť mokré veci a čakáme, či príde niekto ďalší. Vždy prídu chlapci od nás z dediny a niekoľko dospelých. Za šibanie od nás dostanú vajíčka, peniaze aj pohostenie.

Deniska Košťaliková

Na Veľkú noc je u nás **zvykom**, že mňa aj maminu hodia moji bratia do vane. Korbáče im predtým schováme. Poobede ideme do prírody, kde si natrháme prvé jarné kvety.

Milanka Kučková

Na Bielu sobotu sa umývame studenou vodou, keď večer zvoní. Korbáče nám vždy upletie dedko. **Vyšibeme** veľa vajíčok a eur.

Jakub Matejka

Na otázku - „**Zavýjal** si už niekedy od bolesti?“ - odpovedali naše deti takto:

- áno, keď som sa bil s kamarátom alebo súrodencom / Denis, Maruška, Timo, Barborka, Nikolka /
- áno, keď som si zlomil prsty / Adam B. /
- áno, keď som si narazil lakeť / Adam V. /
- áno, keď som spadol z bicykla / Samko, Katka, Maťko Š., Emmka /
- áno, pri pichaní injekcie / Samko, Maťko Š. /
- áno, keď mi raz spadol kváder na nohu / Samko R. /

- áno, keď som dostal od tata / Jakub M. /
- áno, keď som si udrela koleno o roh postele / Maruška /
- áno, keď som si rozrezala nohu na jazerách / Romanka /
- áno, keď som si rozbil hlavu / Jakub S. /
- áno, dnes ráno, keď mi sestra robila účes a šticovala ma / Klárka /
- áno, keď som si zlomil ruku / Ad'o, Marek /
- áno, keď ma poštipala osa / Katka /
- áno, u zubára / Miško, Maťko Š., Nikolka /
- áno, keď som mala prasknuté slepé črevo a išla som na operáciu / Deniska /
- áno, keď som spadol z postele / Maťko Ž. /
- áno, keď som stúpil na Lego a keď som sa pichol ihlou / Maťko Š. /
- áno, keď ma operovali v Prahe / Emmka /
- áno, keď som urobila kotrmelec pri sánkovaní / Nikolka /

SPOZNALI SME

- šikovných ľudových remeselníkov, ktorý **vystavovali** svoje **výrobky** v sále kultúrneho domu. Na „**Výstave** ľudových remesiel sme mali možnosť vidieť **výrobky** tkáčov, drotárov, košíkárov, čipkárokov, perníkárov i cukrárov. Na chvíľu sme mali možnosť **vyskúšať** si, či sme aj my rovnako zruční. **Vyrábali** sme vajíčka zdobené farebným voskom, bábiky zo šúpolia aj perníkové vajíčka. Ľudové **zvyky** spojené s Veľkou nocou nám pripomenul súbor Laštek a jeho tanečníci. Počas **vystúpenia** spievali a **výskali**. Všetličo pekné sme si kúpili, veľa peňazí nám **nezvýšilo**.

kolektívna práca

VYHLÁDALI SME

Zaujímavosti o zvieratách:

Vydra riečna – je to lasicovitá šelma dlhá 80 cm s 50 cm chvostom. Má hmotnosť 7 – 15 kg, dožíva sa asi 15-20 rokov. Žije v brlohoch, ktoré si robí v brehoch riek. Jeden **východ** z neho ústí pod vodou, druhý ďaleko na súši. Cez deň ju vidno len zriedka, lebo na lov **vychádza** v noci. Žerie ryby, raky, hlodavce

a žaby. Niekedy sa uspokojí aj s hmyzom. Je to rýchly a obratný plavec. Na Slovensku je takmer **vyhubená** kvôli hodvábanej kožušine / podľa odhadov žije u nás asi 150 kusov **vydier** /, preto je prísne chránená. K svojmu životu potrebuje čisté potoky a rieky, ktoré sú už dnes mnohé znečistené. Jej telo je prispôsobené životu vo vode. Hlavu má nízku a plochú, aby dobre rozrážala vodu. Srst' je taká hustá, že sa nepremočí ani pod vodou. Medzi prstami má **vydra** voľnú kožu podobnú plávacej blane. Dokáže pri potápaní uzavrieť uši a nozdry, na hľadanie koristi jej slúžia jemné fúziky. **Vydra** sa dá pomerne ľahko udomáčniť a chodí za človekom ako pes. Je to inteligentné zviera, vie použiť kameň ako nástroj.

Samko Roháč, Adam Bukvay, Jakub Matejka, Nikolka Rexová, Timo Uhlík, Maťko Škrátek, Milanka Kučková, Adam Vass

Výr skalný – je to najväčšia sova na svete, s dĺžkou 75 cm a hmotnosťou 3 kg. Má nápadné dlhé ušká, veľké oči, ktorými dobre vidí aj v tme. Loví v noci cicavce a vtáky / zajace, bažanty /, z poľovníckeho hľadiska sa považuje skôr za škodlivého. Na druhej strane je užitočný pre poľnohospodárstvo, lebo rovnako ničí škodlivé druhy / sysle, chrčky, hraboše... /. Zákomom chránený je pre celkový úbytok. Hlavu dokáže otočiť takmer úplne dozadu. V marci až apríli znáša 2-3 biele vajíčka. Sedí na nich 33-36 dní, **výchova** mláďat v hniezde trvá 35 dní.

Jakub Matejka, Romanka Kameništiaková, Nikolka Rexová

Vlk dravý – je **vysoký** 65-80 cm s hmotnosťou 25-50 kg. Počas párenia dlho **zavýja**, inak len skučí a šteká. Dnes už je takmer **vyhubený**. Je plachý a opatrný. Denne prejde až 60 km. Žije v 10-členných svorkách, jeho priemerná dĺžka života je 16 rokov. Svorka pomáha pri odchove 3-6 mláďat. Podľa vlka sa nazýva aj kopec neďaleko dediny, kde bývam. Jeho názov je Vlčinec.

Ad'o Staňo

Vyžla – je to stredne veľký, elegantný poľovnícky pes ušľachtilého vzhľadu. Srsť má krátku a hustú, na dotyk drsnú a tvrdú zemľovej farby. Na hrudi alebo hrdle má biely znak. **Vyznačuje sa výborným čuchom**, je vhodný na prinášanie.

Miško Stratený, Marek Tamajka, Deniska Košťaliková, Klárka Palčeková

Zaujímavosti o zemepisných názvoch:

Vydrovská dolina - sa nachádza v Čiernom Balogu v okrese Brezno.

Lesnícky skanzen vo **Vydrovskej** doline spája príjemné s užitočným. Aktívny pobyt v prírode spolu s poučením o lese a práci ľudí v ňom. Môžete sa tam odviezť Čiernohronskou železnicou a navštíviť Lesnícky skanzen vo **Vydrove**. Skanzen bol založený v roku 2002. Podstatou múzea je 3300 m chodník, na ktorom je 64 náučných zastávok. Tie **vypovedajú** o histórii lesa, jeho životodarných funkciách, harmónii a kráse, o práci lesníkov, ktorí ho chránia a **využívajú**. Všetky zastávky obsahujú informačné tabule v slovenskom a anglickom jazyku. Lesnícky skanzen je prístupný pre malých aj veľkých, pre laikov aj odborníkov. Pre všetkých je okrem poučenia aj miestom oddychu a zábavy. Nachádza sa tam horáreň s múzeom, prírodný amfiteáter, detské ihrisko, občerstvenie, infocentrum s predajom suvenírov. **Vydrovská dolina** je od Ilavy vzdialená 158 km a cesta autom tam trvá približne tri hodiny.

Marek Tamajka

Ľudové múdrosti:

- ☺ **Zvyk** je železná košeľa.
- ☺ Ťažko z kameňa vodu **vytisneš**.

- ☺ Dobrá pláca sa **vypláca**.
- ☺ Kto chce s vlkmi **vyt'**, musí s nimi byť.

Milanko Drábik

Zaujímavé zvieratká

Doma mám veľmi **nezvyčajnú** knihu. Je o prírode a zvieratách. Sú tam **vysoké** stromy, lesné kvety, huby a rôzne prírodné bohatstvá. Zaujal ma článok o **výrovi**. Sovy a **výry** sú nočné mäsožravé dravce. **Výr** veľký je najväčší nočný dravec v Európe. Rozpätie jeho krídel dosahuje až 1,70m. Má trochu strašidelné červeno-oranžové oči. Živí sa hlavne malými cicavcami. Ďalšie zviera, ktoré ma zaujalo, bola **vydra** obrovská. Je to celkom bežný vodný živočích. V amazonských vodách však žije obzvlášť veľký druh – brazílska **vydra** obrovská. Tá môže dorásť až do dĺžky 2m. U nás môžeme vidieť **vydru** riečnu. Je to mäsožravá šelma. Obýva iba brehy čistých vôd. Rýchlo sa pohybuje, aktívne loví a má ostré zuby.

Klárka Palčeková

Vyhľadali sme, aké **zvyky** sa na Veľkú noc dodržiavajú v okolí Ilavy. Dozvedeli sme sa, že vajička sa zdobia preto, lebo sú symbolom nového života. Zajačik zas symbolizuje šťastie. Korbáčom sa dievčatá šľahajú preto, aby boli zdravé, usilovné a veselé po celý rok. Z mladého prútika tak dostávajú nielen sviežosť, ale aj mladosť a zdravie. Škrupinky z vajec sa rozvešievajú po ovocných stromoch, aby bola veľká úroda ovocia. Niekedy ich ľudia sypú aj do prvej sejby alebo rozhadzujú po hriadkach, aby zelenina vyrástla pekná a chutná.

Timo Uhlík

ZLOZVYKY- PREČO ICH MÁME?

Sprevádzajú nás od narodenia a neraz si ich ani neuvedomujeme. Chceli by sme sa ich navždy zbaviť, no nevieme ako. Často nám totiž chýba pevná vôľa. **Zlozvyky** však neobchádzajú ani známe tváre. Napríklad americká speváčka Britney Spearsová si obhrýza nechty. Každé zahryznutie ju stojí milióny dolárov - tie, ktoré by mohla dostať za reklamu na kvalitný lak na nechty. A ako si so svojimi **zlozvykmi** poradili dvaja slovenskí muži? **Vyhrali** nad nimi alebo nie?

Príbeh prvý: Ceruzky

Ako žiak základnej školy si Karol osvojil zvláštny **zlozvyk** - obhrýzanie ceruziek. Spočiatku sa mu to stávalo najmä pri písomkách z matematiky, keď tuho premýšľal nad príkladmi či vzorcami. Ani nevedel ako, a ceruzka bola celá obhrýzená. Spolužiaci sa mu smiali, neskôr si však na jeho **zlozvyk zvykli**. Po určitom čase to už neprekvapovalo ani učiteľov. Rodičia sa snažili synovi pomôcť, ale rady typu „nerob to, kontroluj sa“, boli celkom zbytočné.

Zlozvyk neopúšťal Karola ani na gymnáziu a **vysokej** škole. Pri tejto kurióznejšej činnosti sa vraj zbavoval napätia a prichádzal na množstvo dobrých nápadov. „Niektorí si obhrýza nechty alebo ťuká prstami do stola, ja obhrýzam ceruzky,“ hovorí dnes 42-ročný inžinier, ktorý za týždeň spotrebuje približne päťdesiat ceruziek. „Obhrýzam ich vždy, keď som v strese. Pomáha mi to. Jedného dňa si ma však zavolať šéf a povedal mi, že pre môj **zlozvyk** nemôže nikto v kancelárii nájsť žiadnu ceruzku. Našťastie to všetci zobrali s humorom. Ľudia ma berú takého, aký som.“ Ceruzky považuje za najkrajší darček od najbližších na Vianoce a od kolegov k narodeninám a meninám. V súvislosti so svojím **zlozvykom** sa Karol už niekoľkokrát stretol aj s ironickými poznámkami. „Netrápi ma to. Veď mnohí z tých ľudí môžu mať oveľa horšie **zlozvyky**, ako mám ja, iba ich na rozdiel odo mňa skrývajú, pretože sa za ne hanbia.“

Príbeh druhý: Cigarety

Na prvú cigaretu v živote nahovorili Romana chlapci na vojenčine. Mnohí z nich si z cigarety poťahovali už zopár rokov a svojmu 19-ročnému kamarátovi sa dosť čudovali, že to ešte nikdy neskúsil. Fajčenie ho však nelákalo, veď doma ani vo svojom najbližšom okolí sa s fajčiarimi nestretával. Na vojenčine, kde sa z chlapcov postupne stávali chlapi, to však bolo iné: pred ostatnými vojakmi sa nechcel nechať zahanbiť. Prvá cigareta mu, ako vari každému, trochu spôsobila problémy, no len čo sa naučil správne vdychovať dym do pľúc, prijali ho chlapci medzi seba. K piatim cigaretám denne však postupne pribúdali ďalšie a ďalšie. „Bol v tom kus frajeriny. Okrem toho som mal pocit, že aj dievčatám sa viac páčim s cigaretou v ruke. Keď som išiel do civilu, moja denná dávka sa **zvýšila** na dvadsať cigariet. Nielenže mi chutili, ja som ich jednoducho potreboval. Predavačka v novinovom stánku neďaleko nášho domu ma už poznala. Každý deň som si tam kupoval Petry, ktoré som neskôr **vymenil** za oveľa silnejšie Sparty,“ spomína si 35-ročný automechanik Roman. Z mladého muža sa stával tuhý fajčiar. Ráno s cigaretou vstával a večer zaspával. Rodičia boli zo syna nešťastní, ale nemohli nič robiť. Spočiatku mu dovolili fajčiť iba na balkóne, neskôr si Roman presadil, že si občas, najmä v zime, zapáli aj v byte. Nezáležalo mu na tom, že celá domácnosť bola presiaknutá nikotínom. Po tom, čo raz zaspal s horiacou cigaretou v ruke a

takmer spôsobil požiar, sa rozhodol navždy odísť z rodičovského bytu. Nast'ahoval sa k svojej priateľke. Skutočnosť, že denne **vyfajčil** takmer dve škatuľky cigariet, jej spočiatku neprekážala, veď i ona si denne zopárkrát zapálila. Keď sa však Roman stával doslova otrokom cigariet, nehľadiac na to, že boli čoraz drahšie, dôrazne mu povedala: „Bud' cigarety, alebo ja.“ Keď si prerátala, koľko peňazí minie ročne na svoju drogu, rozplakala sa. Boli to **vyhodené** peniaze. Veď namiesto toho si mohli dopriať pekné dovolenky pri mori...

Roman dal prednosť cigaretám. Čo tam po jednej žene, pomyslel si. Rodičia ho od fajčenia naďalej odhovárali, nedal si však povedať. Nepomohlo ani varovanie pred vážnymi ochoreniami. Keď náhodou nemal cigaretu, začal byť nervózny, až sa mu triasli ruky. Nefajčiari začali od neho bočiť. Ani dievčatá pri ňom dlho **nevyržali**. Zostal sám so svojimi cigaretami.

Silný fajčiarsky kašeľ si všimol až praktický lekár, u ktorého bol Roman na kontrole po operácii slepého čreva. Poslal ho na röntgen pľúc. Reakcia lekára na röntgenovú snímku bola naozaj nečakaná: „Vaše pľúca sa mi vôbec nepáčia. Ak neprestanete fajčiť, môžete veľmi zle skončiť. Alebo chcete dostať rakovinu pľúc?!“

V tej chvíli do mladého muža akoby udrel blesk. Chcel predsa normálne žiť, pracovať, založiť si rodinu... Lekárovo slová mu neustále zneli v ušiach ako hrozba. Rozhodol sa veľmi rýchlo: posledné cigarety, ktoré mal vo vrecku, zahodil cestou zo zdravotného strediska do najbližšieho kontajnera. Hoci nasledujúce dni a týždne neboli preňho ľahké, strach o zdravie a život bol silnejší ako túžba po cigarete. „Svoj **zlozvyk** som veľmi oľutoval,“ hovorí dnes Roman, otec dvoch detí, ktorý svojim kamarátom a známym - fajčiarom ukazuje röntgenovú snímku svojich pľúc ako **výstrahu**.

NAJČASTEJŠIE ZLOZVYKY

1. obhrýzanie nechtov, pier, ceruziek
2. fajčenie, alkohol
3. prejedanie sa
4. pospevovanie si
5. rozprávanie sa samého so sebou
6. pohrávanie sa s vlasmi
7. pukanie prstami
8. neustále žutie žuvačiek
9. rôzne tiky, pokyvovanie hlavou, ramenami

Známe tváre a ich zlozvyky Obhrýzanie nechtov - Britney Spearsová, Cameron Diazová, Angelina Jolie, Nicole Kidmanová
Celé dni presedí pred televízorom - Hugh Grant

VYMYSLELI SME

Bývam v Nozdroviciach, v malej dedinke pri Košeci. Minulý rok sme ešte nemali mená ulíc, ale teraz už máme. Bývam na ulici s názvom Na **vyhni**. Volá sa tak preto, lebo tam bola kedysi dávno kováčska **vyhňa**. Aspoň teraz viem, že sa v tom slove píše tvrdé y.

Deniska Košťaliková

Doplň hrebeňovku tak, aby ju tvorili len **vybrané** slová po v:

- 1 V
- 2 _ _
- 3 _ _ _
- 4 _ _ _ _
- 5 _ _ _ _ _
- 6 _ _ _ _ _ _
- 7 _ _ _ _ _ _ _
- 8 _ _ _ _ _ _ _ _
- 9 _ _ _ _ _ _ _ _ _
- 10 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

Klárka Palčeková

Pri príležitosti Marca – Mesiaca knihy sme **vypracovali** DESATORO SPRÁVNEHO ZAOBCHÁDZANA S KNIHOU:

1. Nepíš do knihy!
2. Nejedz nad knihou!
3. Netrhaj z nej listy!
4. Nestúpaj po knihách!
5. Nepáľ knihy!
6. Nevkladaj do kníh rôzne predmety!
7. Nekrč listy!
8. Váž si knihy!
9. Neohýbaj stránky!
10. Nepokladaj knihy na mastné a znečistené miesta!

Na internetových stránkach sme **vyhľadali**, kto všetko sa podieľa na vzniku knihy. Boli sme prekvapení, koľko ľudí upravuje nielen text, ale aj vonkajšiu podobu knihy. Prvotný rukopis musí prejsť veľmi dlhú cestu, kým sa v podobe knihy dostane až k nám, čitateľom:

1. spisovateľ / prekladateľ /
2. literárny redaktor
3. ilustrátor
4. **výtvarný** redaktor
5. technický redaktor
6. sadzač
7. fotograf
8. tlačiar
9. knihár
10. kníhkupec

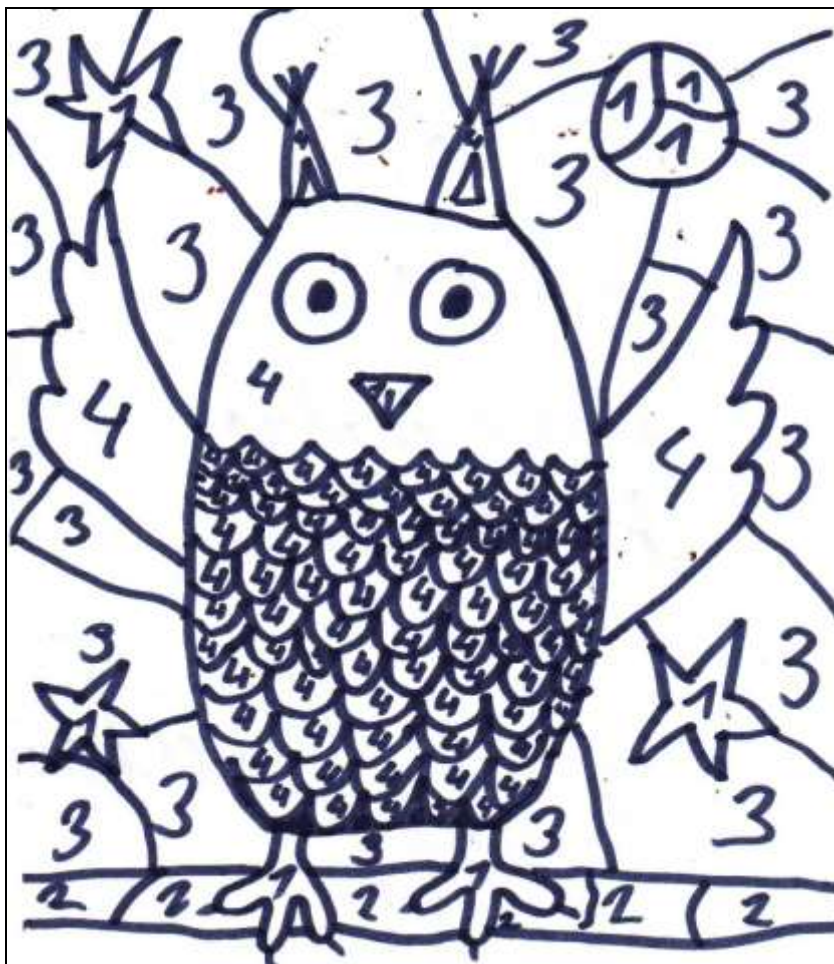
kolektívna práca

Doplň tajničku:

1.						
2.						
3.						
4.						
5.						

1. Aký je opak slova tykať?
2. Aký je opak slova vykať?
3. Prelož slovo DOLPHIN.
4. Čo pláva vo vode?
5. Prelož slovo HALLO.

Barborka Barteková

1- žltá, 2- slabohnedá, 3- tmavomodrá, 4- tmavohnedá

Klárka Palčeková

O vydre

Ja som **vydra** bystrá, chytrá,

kúpem sa hned' zaránky.

Rýchlo plávam, chytím rybu,

tá bude na raňajky.

Timo Uhlík

Vyhľadaj v osemsmierovke 8 **vybraných** slov po v:

A	R	V	Y	E	T	Z	U	Z	I
P	Ý	N	E	Š	Ý	V	Y	V	O
L	K	J	V	H	D	A	Y	Y	C
M	N	V	Y	D	R	A	B	Š	V
P	O	I	S	U	V	Z	T	O	R
J	H	G	O	D	Y	S	A	V	E
Z	V	Y	K	K	Ž	L	M	A	N
T	R	E	Ý	Y	L	C	V	Ť	B
Z	U	I	O	P	A	Ň	H	Y	V

Maťko Živčic

Vynášanie Moreny

Morena predstavuje zimu a chorobu. Jej **vynesením** za mesto sme sa chceli zbaviť sychravého počasia a prebudiť jar. Bola **vyrobená** z dvoch palíc, sena a starého oblečenia. Pri jej nesení sme sa **vystriedali** všetci, spievali sme a **výskali**.

„Nesieme Morenu, v oleji smaženú.
Kde ju zanesieme, keď sami nevieme?
Na richtároch vráta, tam je veľa zlata,
richtárka dá zlatku, že má kamarátku.
Richtár, keď ju zočí, svet sa s ním zatočí.
Povie, to je krása, dá nám celô prasa.“

Pani učiteľka ju pri Váhu zapálila a hodila do vody. Tento **zvyk** je veľmi pekný, dúfam, že rovnakým spôsobom ukončíme zimu aj na budúci rok. Keď sme išli naspäť, nabrali sme si pri Váhu pekné kamene a ja som si po ceste spieval:

„Už je po Morene, nesieme kamene...“

Dobrá nálada nám zostala až kým sme sa nevrátili späť ku škole.

Timo Uhlík

Nezvyčajný sen

Sníval sa mi **nezvyčajný** sen. Kedysi dávno žila zlá čarodejníca Lena. Všetkých tých, čo nestihli pred ňou utiecť, začarovala. Nechcelo sa mi čakať, kým ma na niečo premení, a preto som si zbalila kufre a odišla z tej krajiny. Keď som sa po dvoch rokoch vrátila, všetko bolo začarované. Išla som za Lenou a poprosila ju, aby dala všetko do poriadku. Zrazu čarodejníca vyslovila kúzlo a všetko zlé sa stratilo. A zo zlej čarodejníce Leny sa stala dobrá kúzelníčka Lenka.

Nikolka Rexová

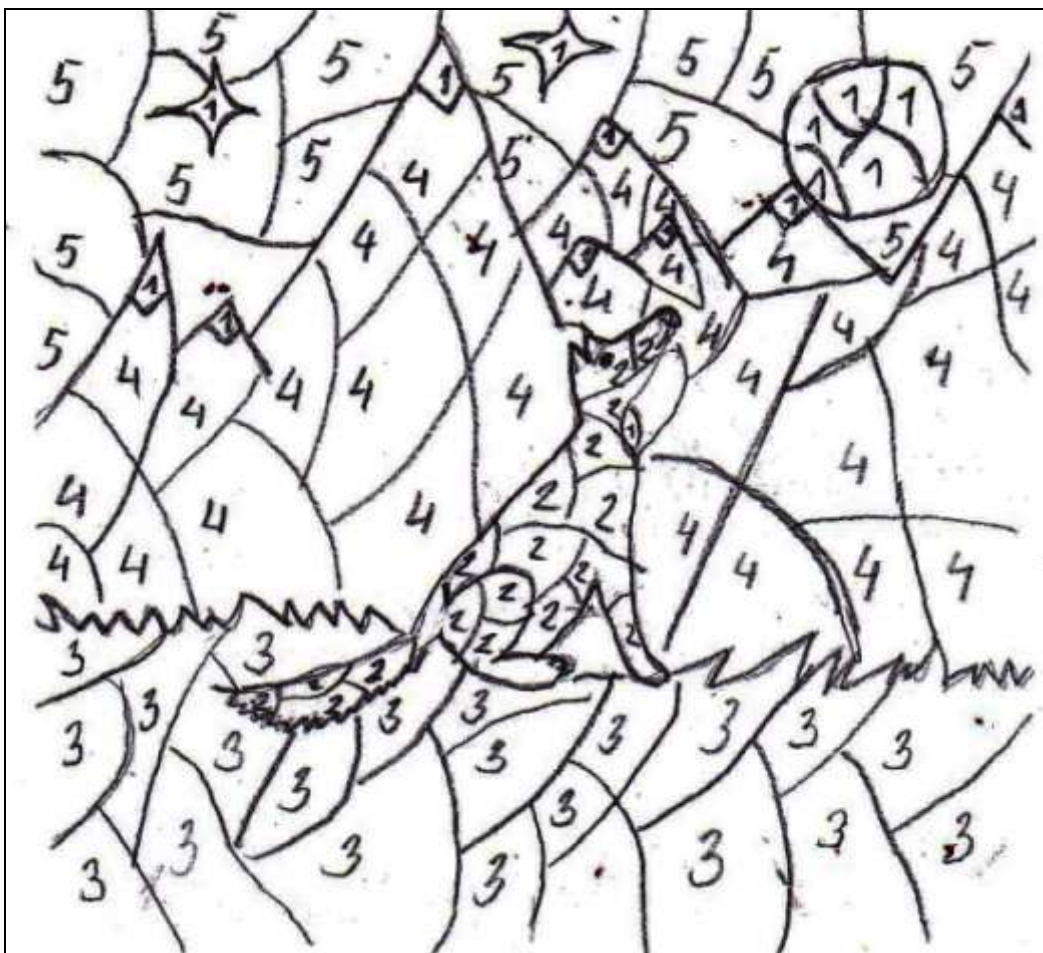

1-hnedá, 2-čierna,3-zelená,4-červená,5-modrá

Milanka Kučková

Videli sme film "UP", čo v preklade znamená "Hore". Na začiatku filmu sa chlapec rozhodol, že pôjde do Južnej Ameriky. Keď už bol trochu starší, rozhodol sa na svoj dom upevniť niekoľko tisíc balónov, aby s nimi mohol **vysoko vyletieť**. Starý pán Carl, však zistil, že má na palube "čierneho" pasažiera, ktorým bol malý skaut. Nezostávalo mu nič iné, iba s ním cestovať za svojím detským snom. O pár dní, sa dostali do búrky, ktorá zničila časť balónov a z **výšin** sa zniesli späť na zem. Zažili veľa dobrodružstiev a spoznali novú krajinu a **výnimočného** vtáka, s ktorým sa spriatelili. Nakoniec sa Carlovi podarilo dostať na jeho **vytúžené** miesto v Južnej Amerike. Tým splnil svoj detský sen, ktorý si **vysníval** aj so svojou ženou, ktorá však už nežila. Rozprávka sa napokon skončila dobre.

Katka Janíková

1-biela,2-sivá,3-tmavozelená,4-slabozeleá,5-čierna

Barborka Barteková

1-modrá, 2- biela, 3- slabohnedá, 4-žltá,5-čierna,6- šedá

Nikolka Rexová

Deň učiteľov

Našej pani učiteľke sme pripravili **nezvyčajný** deň. Zo žiakov sa stali **výborní** učitelia a z pani učiteľky sa stala **vynikajúca** žiačka. Bol Deň učiteľov, takže pani učiteľka oddychovala, pretože bola žiačka. Učitelia a pani učiteľky museli **vyhľadať** a dopredu vedieť riešenia a **výsledky**. Preto sme sa museli na **vyučovanie** pripravovať dlhšie ako inokedy. Skoro všetci sme to **výborne** zvládli. Kto je dobrý v matematike, ten nám ju vysvetlil, kto v slovenčine, **vyskúšal** nás abecedu a kto v čítaní a v prírodovede, jednoducho si **vybral** tieto predmety. Niektorí si **vybrali** zábavný spôsob **vyučovania**, tak, ako to robí aj naša pani učiteľka. Teraz už vieme, aké to má pani učiteľka s nami ťažké a aké je to nepríjemné, keď nám **vysvetľuje** a my **vyrušujeme**. Obdarovali sme ju aj kvetmi, pretože ju máme veľmi

radi. V telocvični bolo predstavenie ku Dňu učiteľov a **vystupovala** v ňom aj Klára Palčeková, ktorá **vyhľadala** na internete básničku a prispôsobila ju tak, aby pasovala na našu pani učiteľku:

Pani učiteľke

Pani učiteľka Janka má super nápady,
vie rozdať veľa dobrej nálady.

Ona nám vždy poradí,
a mamu nám nahradí.

Učí nás **výborne**,
dáva známky **výborné**.

Pomáha nám vo všetkom a v každej chvíli,
preto k nej budeme dobrí a milí.

Maťko Škrátek

1-čierna, 2-tmavomodrá, 3-tmavožltá, 4-slabožltá, 5-oranžová, 6-slabohnedá,
7- sivá, 8-tmavohnedá, 9-slabozelená, 10-tmavozelená

Barborka Barteková

☺ Je to najväčší nočný lovec v našich lesoch. Čo je to? / výr /

Timo Uhlík

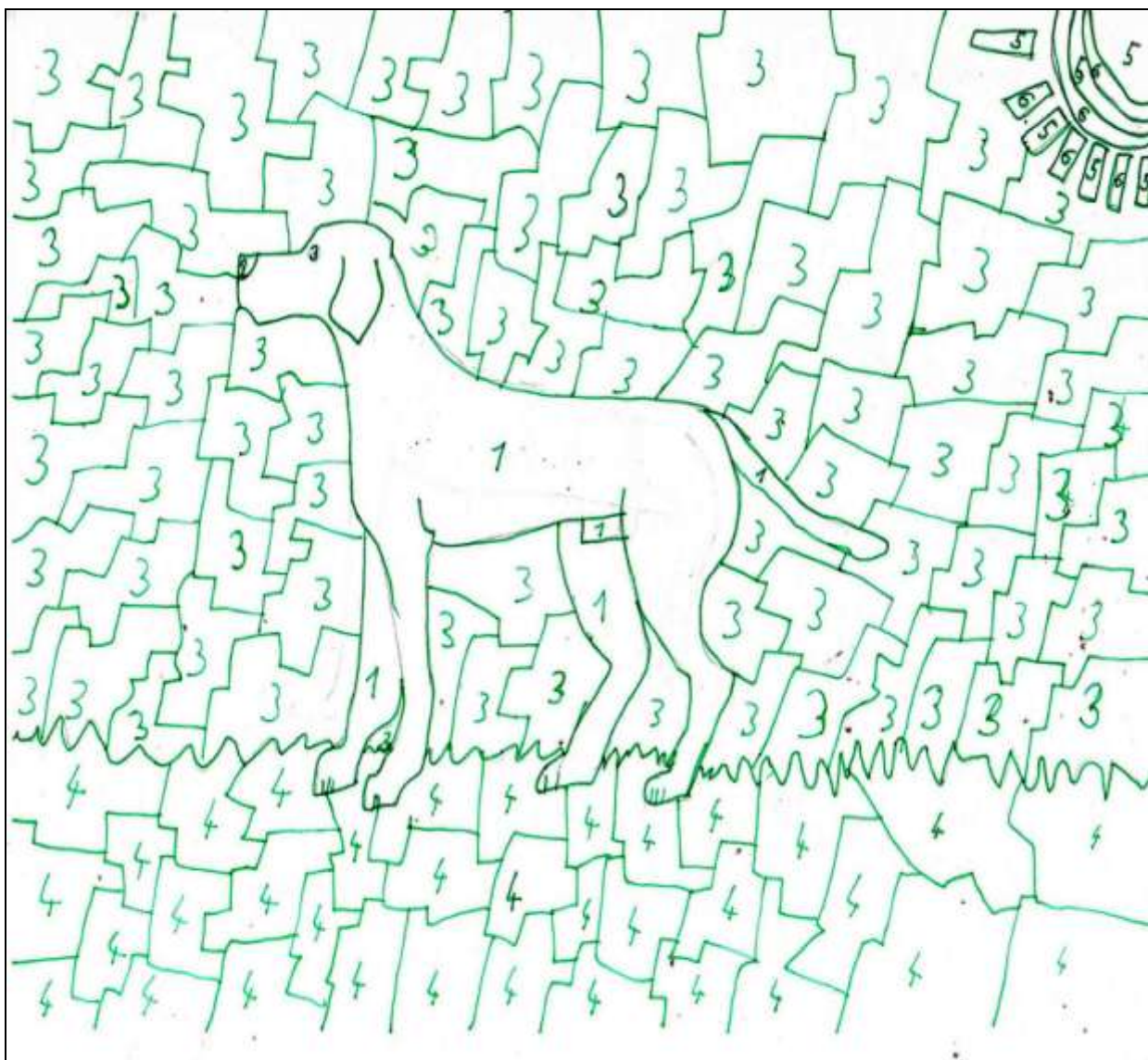
Vyhľadaj v osemsmerovke 10 **vybraných** slov po v:

Z	V	Y	K	E	R	T	Z	U	I
V	V	P	O	Ý	K	O	S	Y	V
Y	D	L	Z	J	H	G	D	S	A
Š	R	N	B	A	V	Y	C	V	N
O	A	L	Ž	Y	V	M	E	Y	R
K	I	V	P	Ý	U	Ý	Z	H	T
O	Y	L	R	K	J	H	J	Ň	F
Ť	R	E	M	N	V	B	Y	A	S
T	Z	A	N	I	Š	Ý	V	U	Ť

Nikolka Rexová

Naša pani učiteľka je **výborná**. Pre našu triedu urobila čo sa len dalo. **Vymyslela** na Deň detí všelijaké súťaže. Pomáha nám, s čím si nevieme poradiť. Má **výborné** nápady na **výtvarnej** aj telesnej **výchove**. Nikdy by som ju nechcela **vymeniť** za inú učiteľku. Nespomínam si, že by na mňa niekedy kričala. Mám ju veľmi rada, je najlepšia z 1. stupňa.

Barborka Barteková

1- oranžovohnedá, 2- čierna, 3- modrá, 4- zelená, 5-žltá,

6- oranžová

Maruška Čierniková

O TESTUJ SA :

1. Dopln chýbajúce slabiky:

		D	R	A
--	--	----------	----------	----------

Z			K
----------	--	--	----------

		S	O	K	O
--	--	----------	----------	----------	----------

2. Označ správnu odpoveď:

Vodný živočích sa správne píše:

a/ vidra   b/ vydrá   c/ vydra

Ktoré slovo doplníš do vety Vlk....

a/ zavíja   b/ zavýja   c/ zavyja

Od **vybraného** slova **zvyk** je utvorené slovo:

a/ výber   b/ návyk   c/ zvyšok

Ktoré slovo doplníš do vety: Dievčatá.....vence.

a/ vyjú   b/ vijú   c/ vjú

Lesné zviera sova sa píše správne:

a/ vír   b/ výr   c/ vyr

Dopln správne slovo: .....slovenského pravopisu.

a/ pravidla   b/ pravydlá   c/ pravidlá

V slove V_ktor je:

a/ í   b/ y   c/ i

3. Vinco hľadá rukavice, nazeral aj do krabice.

Hľadal ich až do svitania, aj tak sa mu stále bránia.

Vyčerpaný ide spať, už sa o ne nechce báť.

Zavinul sa do periny, netušil, že ležia v skrini.

4..Utvor slovné spojenia:

farebný

výhra

vysoká

zvyky

ľudové

výskot

detský

výkres

d'aleký

výlet

chutné

Vinco

zlomená

servítok

farebný

kanvica

rýchlovarná

rukavice

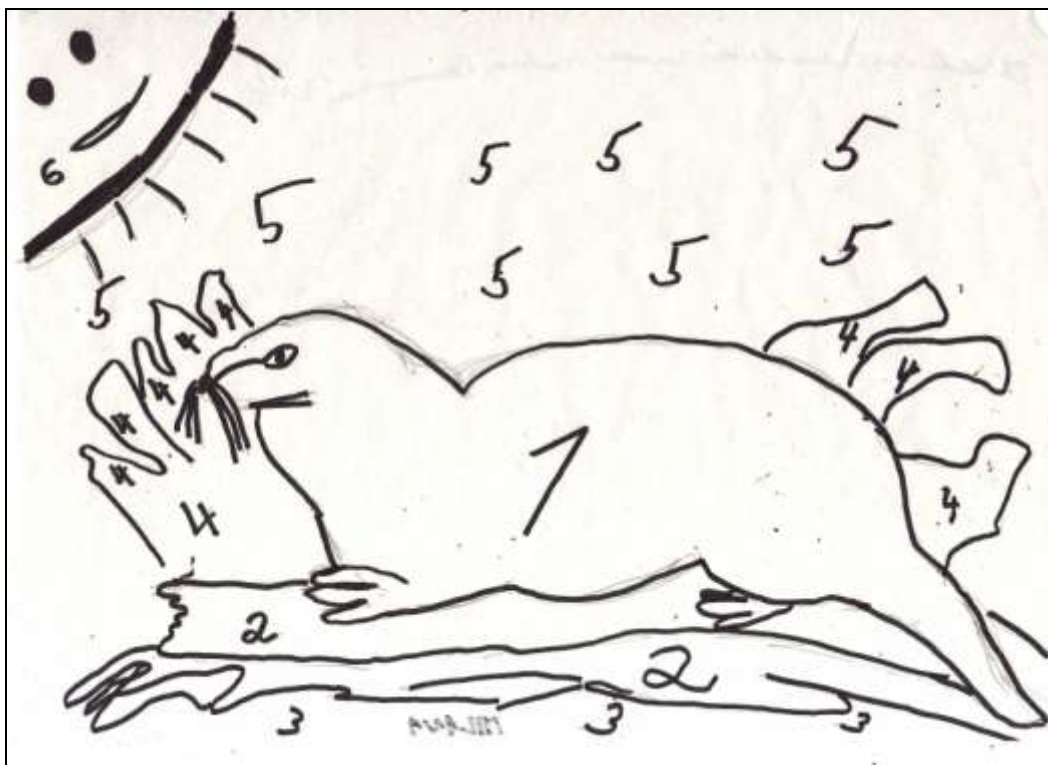
pletené

víno

ujo

vetvička

Jakub Slávik

1- slabohnedá, 2-tmavohnedá, 3- modrá, 4- zelená, 5- tmavomodrá, 6- žltá

Milanka Kučková

ZHOTOVILI SME

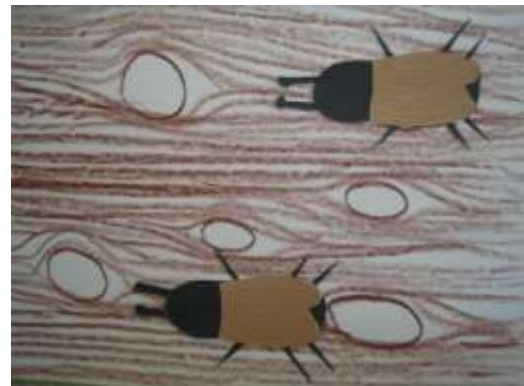
- **vydru** riečnu z farebného papiera. Mala predĺžené telo a hustú srst', cez ktorú k nej neprenikne chlad z vody. Srst' sme lepili po pásoch, aby **vyzerala** ako skutočná. Nalepili sme ju na farebný podklad, ktorý pripomínal riečne dno.

Adam Vass

- v encyklopédiách sme vyhládali informácie o lykožrútovi. Je to chrobák, ktorý napáda kôru **vysokých** aj nízkych stromov. Veľa stromov vo **Vysokých** Tatrách napadol práve tento škodca. Aby sme si zapamätali, ako **vyzerá**, **vyhotovili** sme si ho na hodine **výtvarnej** výchovy.

Denis Šebík

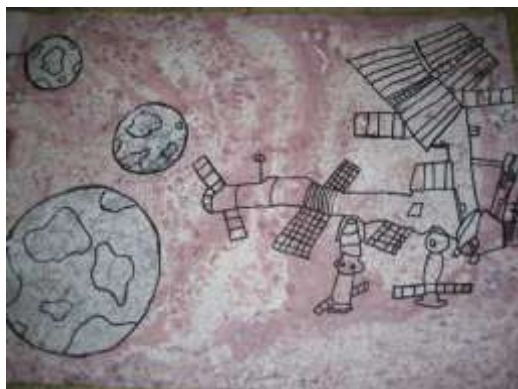
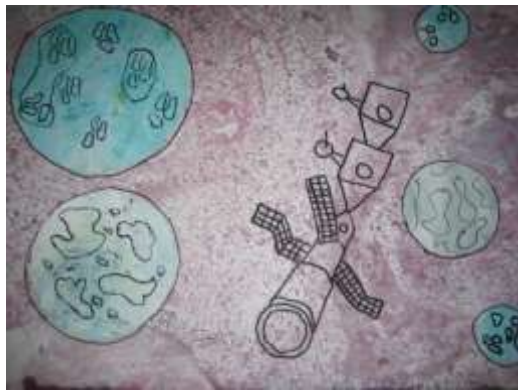
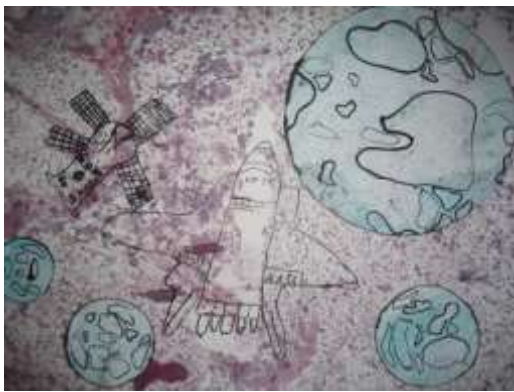
Vysoko v korunách stromov žije druh sovy, ktorý sa volá **výr**. Poznáme ho podľa dvoch pierok, ktoré pripomínajú uši, aj keď s ušami nemajú nič spoločné. **Vyrábali** sme ich z plastelíny a prázdnych plastových obalov z liekov. Do nich sme vložili celé korenie, aby mohli naše **výry** žmurkať. Potom sme ich nalepili na farebný papier a dali na **výstavku**. **Vyzerali** ako živé. **Zvyšok** plastelíny sme si odložili na ďalšie pekné **výtvy**, ktoré nás ešte len čakajú.

kolektívna práca

Každý rok sa zapájame do súťaže „Vesmír očami detí“. Aj tento raz sme **vytvorili** niekoľko krásnych prác o planétach a hviezdach, ktoré sú **vysoko** nad nami. **Vyskúšali** sme si prácu s benzínovým papierom. **Vystrihli** sme z neho planéty, tušom dokreslili krátery a nalepili na farebne odlišný papier. Tušom sme nakreslili aj kozmickú loď, ktorú **vyniesla** do **výšin** raketa. Práce sa nám **vydarili**, poslali sme ich do súťaže, aby sme mohli s nimi niečo **vyhrať**.

Deniska Košťaliková

Na **výtvarnej výchove** sme **vyrábali** tanečnice, ktoré pri tanci **vyskajú**. **Vysoko vyskakujú** tanečníkom na kolená. Museli sme **vystrihnúť** 25 kruhov a nalepiť ich na tanečnicu. Niektoré kruhy tvorili **vestičku**, iné zas **čepiec** a **farebnú**

sukňu. Aj topánky a ponožky sme im urobili z kruhov, ale menších. Všetky boli krásne a farebné.

Milanko Drábik

V pondelok sme **vyrábali** plagát ku „Dňu vody“. Začali sme už na hodine slovenského jazyka. **Vymýšľali** sme **výzvy** k občanom. Museli sme im **vykať**. Všetky **výzvy vyzývali** ľudí k ochrane riek a šetreniu vody. Na **výtvarnej výchove** sme z modrého benzínového papiera **vystrihli** kvapky rôznych veľkostí. Potom sme ich nalepili na **výkres**. Okolo kvapiek sme tušom napísali **výzvy** k občanom.

Miško Stratený

Rozprávali sme sa o tom, čo je to ozónová diera a ako sa zväčšuje. Dozvedeli sme sa, že chráni našu planétu pred škodlivým ultrafialovým žiarením. Je 20-50 kilometrov **vysoko** nad povrchom Zeme. Už vieme, čo ju narušuje. Na interaktívnej tabuli sme na obrázkoch videli, ako **vyzerá** na fotografiách z družice. Pokúsili sme sa ju zaplášť. **Vystrihli** sme do plachty otvor – to bola naša ozónová diera. A potom sme sa ju pokúsili pomocou záplat zaplášť. Išlo to pomaly a bolo to dosť ťažké. **Výsledok** nás trochu sklamal, lebo to nebolo také pekné, ako sme si predstavovali. No čo už, krajčíri z nás asi nebudú. Ale keby sa to takto dalo aj v skutočnosti, neváhali by sme ani trochu a **vynaložili** by sme všetko úsilie na to, aby sme našu Zem ochránili.

kolektívna práca

OCHUTNALI SME

Opäť sme si raz cez veľkú prestávku pomaškrtili. Pochutnali sme si na **výbornej** nátierke, ktorú sme si tentokrát urobili z paštéty a syrokrému. Natreli sme si ju na rožky a nahrubo posypali mladými **výhonkami** mladej pažítky. Pestovali sme si ich samy na parapete u nás v triede. Aj keď **vyrástli dovysoka**, **výhonky** boli ešte tenké a slabé. Preto sme doniesli radšej z domu takú pažítku, ktorá už mala aspoň rok a jej **výhonky** boli nielen **výraznejšej** farby, ale najmä omnoho hrubšie a pevnejšie. Nátierka zmizla raz-dva, kto zaváhal, tomu nič **nezvýšilo**.

kolektívna práca

SÚŤAŽILI SME

V apríli sme na telesnej **výchove** bežali **vytrvalostný** beh. Zo začiatku každý bežal šprintom ,a potom už toľko nevládal. Bežať však **vydržali** všetci až do konca. Boli sme **vysilení**, ale hrdí na to, že sme to zvládli. Najlepšiu **výdrž** mal Timo a Denis, z dievčat Klára a Denisa. Na konci sme sa museli poriadne **vydýchať**.

Samko Roháč

Na prírodovede sme mali súťaž v skupinách s názvom „POZNAJ A CHRÁŇ“. V dvanástich úlohách sme **vyhľadávali**, ktoré zvieratá do skupín nepatria a prečo. Triedili sme ich na tie, ktoré lietajú **vysoko** nad nami, plávajú vo vode alebo žijú na súši. Potom sme rozmýšľali, ktoré zvieratá sú ukryté v hádankách, dopĺňali tajničky, priradzovali obrázky k názvom, **vyhľadávali** spoločné a odlišné znaky zvierat.... **Zvyšok** hodiny sme pracovali na interaktívnej tabuli, kde sme mali pomenovať niektoré druhy rastlín, **vyskytujúce** sa na našich lúkach. Dvojhodinovka sa nám **vydarila**, vedeli sme takmer všetko. Zvíťazila skupina na čele s Jakubom Matejkom, ktorý je na zvieratá **výborným** odborníkom. Svojimi vedomosťami **prevyšuje** v triede všetky deti. Deti z víťaznej skupiny **výskali** od radosti, lebo za odmenu dostali jednotky.

Maruška Čierniková

Keď sme preberali vybrané slová po r, **vyhlásili** sme súťaž, kto si prvý prestane obhrýzať nechty. Keďže má tento **zlozvyk** veľa detí z našej triedy, boli sme zvedaví, kto sa ho dokáže zbaviť. Nie nadarmo sa hovorí, že **zvyk** je železná košeľa. Aj napriek sľúbenej odmene sa to podarilo iba mne. Zbaviť sa zlého **zvyku**, ktorý máme už niekoľko rokov, je naozaj veľmi ťažké. Asi je treba viac času, alebo častejšie

napomínanie. Ktovie, keď budeme pokračovať v tomto **zlozvyku**, či nám z tých nechtov nakoniec ešte niečo **zvýši**. Som rada, že som s obhrýzaním nechtov prestala, lebo si ich chcem udržiavať veľké, aby som si ich mohla lakovať.

Romanka Kameništiaková

Mali sme aerobik maratón. Chceli sme zistiť, kto z nás má najlepšiu **výdrž**. Začali sme pomaly, ale potom sme zrýchlili. Cvičili sme v stoji, ľahu, drepe aj v kľaku. **Vysoko** sme **vyskakovali** podľa hudby a **vytrvalo** napodobňovali pani učiteľku. Nezabudli sme pri tom ani na pitný režim, každý **vypil** plnú fľašu vody. Sme pyšní na to, že sme **vydržali** celé dve hodiny. Mnohí prekonalí svoj osobný rekord a možno budú mať na druhý deň aj svalovicu. Sme radi, že sme si spevnili telo, **vylepšili** svoju postavu a tiež prežili príjemné popoludnie. Určite si to niekedy ešte zopakujeme. Zistili sme, že najlepšiu **výdrž** majú dievčatá – Klárka, Maruška a ja. Ale dobre sa darilo aj Ad'ovi Staňovi. **Vyzývali** sme všetkých, aby prišli, ale odvážili sa len niektorí.

Deniska Košťaliková

Zapojili sme sa do zberu TETRPAKOV. Sú to krabice, do ktorých sa plní mlieko, džúsy a iné tekuté potraviny. Na našej planéte sa hromadí veľa odpadu a ten spôsobuje **vysoké** znečistenie Zeme. A my s týmto pomáhame, aby sa tento odpad nehromadil, pretože sa dá spracovať. To je hlavný dôvod, prečo zbierame krabice. Ďalej tým pomáhame našej škole, lebo za krabice dostaneme peniaze, ktoré potom škola **využíva** na nákup školských pomôcok. Mňa táto súťaž v zbere TETRPAKOV zabáva a motivuje, lebo máme dobrú pani učiteľku, ktorá nás vedie k dobrým výsledkom. Ja si prajem, aby naša trieda túto súťaž **vyhrala** a urobím pre to všetko, aby mala naša pani učiteľka z nás radosť. Škoda, že nie všetky triedy zbierajú tak poctivo ako my. Veď to nie je nič ťažké. Stačí len mlieko **vypiť**, krabičku rozstrihnúť, **vyumývať**, **vysušiť** a priniesť do školy. Mne sa podarilo od septembra priniesť 660 krabíc.

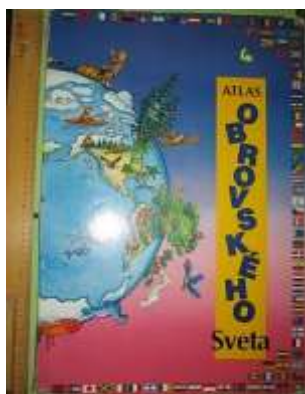
Katka Janíková

Pri príležitosti Marca – Mesiaca knihy, sme **vyhlásili** súťaž o najmenšiu, najväčšiu, najnovšiu, najstaršiu, najtenšiu a najhrubšiu knihu. Najzákladnejšou podmienkou bolo to, že do súťaže sme mohli "prihlásiť" len knihy z našich domácich knižníc. Našťastie sme nemuseli všetky priniesť do školy, pretože naše školské aktovky sú aj bez nich dosť ťažké. Doma sme si odmerali ich základné rozmery, v škole sme si ich porovnali a priniesli ich len tie deti, ktoré mali doma "vítazov":

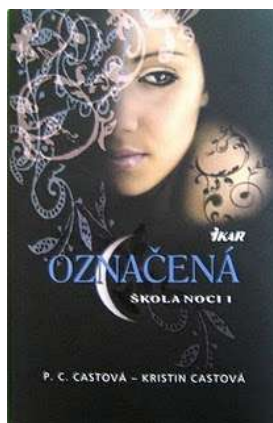
- najmenšia kniha mala rozmery 32mm x 25mm a jej majiteľom je Katka Janíková

- najväčšia kniha mala rozmery 57cm x 40cm a jej majiteľom je Klárka Palčeková

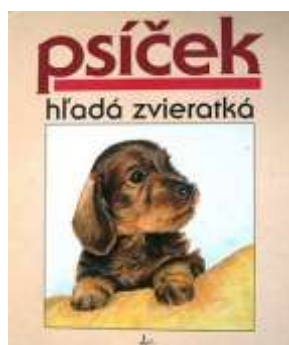
- najnovšia kniha bola vydaná v roku 2010 a patrí Maťkovi Živčicovi

- najstaršiu knihu má vo svojej knižnici Maruška Čierniková a je z roku 1903

- najtenšia kniha má 6 strán a patrí Ad'ovi Staňovi

- najhrubšia kniha má 2623 strán a vo svojej knižnici ju majú Maťko Škrátek aj Marek Tamajka

kolektívna práca

NESTROSKOTAJME NA

výr / zvierka / -vír / vodný, vzdušný /
vydal / knihu, dcéru / -vídal / často videl /
vyť / **zavýjať** / - viť / vence /
zavýja / zvierka / - zavíja / dieťa do perinky /
vila / luxusný dom /
vila / veniec, dieťa /
víla - rozprávková bytosť
vyla / **zavýjala** /

VYMAĽUJME SI

